

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. liepos 11 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas civilinėse ir komercinėse bylose – Reglamentas (EB) Nr. 1393/2007 – Teisminių ir neteisminių dokumentų įteikimas – Ieškinys dėl žalos, padarytos veiksmais, kurie draudžiami pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį ir Europos ekonominės erdvės susitarimo 53 straipsnį, atlyginimo – Dokumentas dėl bylos iškėlimo, įteiktas atsakovės patronuojamosios bendrovės registruotoje buveinėje – Šaukimo įteikimo galiojimas – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – 47 straipsnis – Teisė į veiksmingą teisminę gynybą“

Byloje C-632/22

dėl *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) 2022 m. spalio 7 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2022 m. spalio 10 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Volvo AB

prieš

Transsaqui SL,

dalyvaujant

Ministerio Fiscal,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas E. Regan, penktosios kolegijos teisėjo pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai M. Ilešič (pranešėjas), I. Jarukaitis ir D. Gratsias,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė N. Mundhenke, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2023 m. spalio 18 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: ispanų.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Volvo AB, atstovaujamos *abogada* N. Gómez Bernardo,
- *Transsaqui SL*, atstovaujamos *abogados* J. Bonet Martínez, J. Bonet Sánchez ir A. Penalba Ferrer ir *procurador* F. Pérez Cruz,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos L. Aguilera Ruiz,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos A. Edelmannová, M. Smolek ir J. Vláčil,
- Europos Komisijos, atstovaujamos S. Baches Opi, M. Domecq ir S. Noë,

susipažinęs su 2024 m. sausio 11 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnio, siejamo su SESV 101 straipsniu, taip pat Chartijos 53 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Volvo AB* ir *Transsaqui SL* ginčą dėl žalos, kurią pastaroji patyrė dėl kelių sunkvežimių gamintojų, tarp jų – *Volvo*, padaryto SESV 101 straipsnio ir 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 52 t., p. 3; toliau – *EEE susitarimas*) 53 straipsnio pažeidimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Reglamentas (EB) Nr. 1393/2007

- 3 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse („dokumentų įteikimas“) ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 (OL L 324, 2007, p. 79) 2, 8, 11, 12, 16 ir 17 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(2) Kad vidaus rinka tinkamai veiktų, būtina pagerinti ir paspartinti teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ar komercinėse bylose įteikimą valstybėse narėse.

<...>

- (8) Šis reglamentas neturėtų būti taikomas įteikiant dokumentą bylos šalies įgaliojajam atstovui valstybėje narėje, kurioje nagrinėjama byla, nepriklausomai nuo tos bylos šalies gyvenamosios vietos.

<...>

- (11) Siekiant palengvinti dokumentų perdavimą ir įteikimą valstybėse narėse, turėtų būti naudojamos šio reglamento prieduose pateiktos tipinės formos.
- (12) Gaunančioji agentūra, naudodama tipinę formą, turėtų raštu informuoti adresatą, kad jis gali atsisakyti priimti įteikiamą dokumentą arba grąžinti jį gaunančiajai agentūrai per vieną savaitę, jeigu šis dokumentas parengtas jam nesuprantama arba ne oficialia tos įteikimo vietos kalba ar viena iš oficialių kalbų. <...>

<...>

- (16) Siekiant palengvinti galimybę kreiptis į teismą, išlaidos, patirtos kreipiantis į teismo pareigūną arba asmenį, kompetentingą pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teisę, turėtų atitikti vienkartinį fiksuotą mokestį, kurį iš anksto nustato ta valstybė narė, atsižvelgdama į proporcingumo ir nediskriminavimo principus. Reikalavimas nustatyti vienkartinį fiksuotą mokestį neturėtų kliudyti valstybėms narėms nustatyti skirtingus mokesčius už skirtingus įteikimo būdus, jeigu jos laikosi šių principų.
- (17) Kiekviena valstybė narė kitoje valstybėje narėje gyvenantiems asmenims dokumentus gali įteikti tiesiogiai paštu: registruotu laišku su gavimo patvirtinimu arba lygiaverčiu būdu.“

4 Šio reglamento 1 straipsnio „Taikymo sritis“ 1 ir 2 dalyse numatyta:

- „1. Šis reglamentas taikomas nagrinėjant civilines ir komercines bylas, kai teisminis arba neteisminis dokumentas turi būti perduodamas iš vienos valstybės narės į kitą, kad būtų joje įteiktas. Jis netaikomas visų pirma mokesčių, muitų ar administraciniams klausimams arba valstybės atsakomybei už veiksmus ir neveikimą įgyvendinant valstybės valdžią (*acta iure imperii*).
2. Šis reglamentas netaikomas jeigu nežinomas asmens, kuriam turi būti įteiktas dokumentas, adresas.“

5 Šio reglamento 5 straipsnyje „Dokumento vertimas“ nurodyta:

- „1. Perduodančioji agentūra, kuriai paraiškos davėjas pateikia dokumentą perdavimui, informuoja pareiškėją apie tai, kad adresatas gali atsisakyti tokį dokumentą priimti, jeigu jis yra parengtas kita kalba, nei viena iš 8 straipsnyje nurodytų kalbų.
2. Pareiškėjas padengia visas vertimo išlaidas prieš dokumento perdavimą, nepažeidžiant bet kokio galimo teismo ar kompetentingos institucijos vėliau priimto sprendimo dėl atsakomybės už tokias išlaidas.“

6 Šio reglamento 8 straipsnio „Atsisakymas priimti dokumentą“ 1 dalyje nustatyta:

„Gaunančioji agentūra, naudodama II priede pateiktą tipinę formą, informuoja adresatą, kad jis gali atsisakyti priimti įteikiamą dokumentą arba grąžinti dokumentą gaunančiajai agentūrai per vieną savaitę, jeigu jis nėra parengtas viena iš šių kalbų arba nėra pridėtas jo vertimas į bet kurią iš šių kalbų:

- a) kalba, kurią supranta adresatas; arba

b) valstybės narės, į kurią kreipiamasi, oficialia kalba arba jei yra keletas oficialių kalbų toje valstybėje narėje – oficialia kalba ar viena iš oficialių įteikimo vietos kalbų.“

7 Reglamento Nr. 1393/2007 11 straipsnio „Įteikimo išlaidos“ 2 dalies antroje pastraipoje buvo numatyta:

„Išlaidos už paslaugas, kurias suteikė teismo pareigūnas arba asmuo, kompetentingas pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teisę, turi atitikti vienkartinę fiksuotą mokesį, kurį iš anksto nustato ta valstybė narė, atsižvelgdama į proporcingumo ir nediskriminavimo principus. Valstybės narės turi informuoti [Europos] Komisiją apie šiuos fiksuotus mokesčius.“

8 Šio reglamento 14 straipsnyje numatyta:

„Kiekviena valstybė narė teisinius dokumentus kitoje valstybėje narėje gyvenantiems asmenims gali įteikti tiesiogiai paštu: registruotu laišku su gavimo patvirtinimu arba lygiaverčiu būdu.“

9 Minėto reglamento 19 straipsnio „Atsakovo neatvykimas į teismą“ 1 dalyje buvo numatyta:

„Jeigu pagal šio reglamento nuostatas kitai valstybei narei turėjo būti perduotas šaukimas į teismą ar kitas lygiavertis dokumentas įteikimui, o atsakovas neatvyko, teismas sprendimo nepriima tol, kol nustato, kad:

a) dokumentas buvo įteiktas valstybės narės, į kurią kreipiamasi dėl dokumentų įteikimo vietinėse bylose jos teritorijoje esantiems asmenims, vidaus teisėje numatytu būdu; arba

b) dokumentas buvo faktiškai įteiktas atsakovui arba pristatytas į jo gyvenamąją vietą kitu šiame reglamente numatytu būdu;

ir kad bet kuriuo iš šių atvejų įteikimas ar pristatymas buvo atliktas laiku, kad atsakovas turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai.“

Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012

10 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012, p. 1) 7 straipsnyje „Specialioji jurisdikcija“ numatyta:

„Asmeniui, kurio nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, ieškinys kitoje valstybėje narėje gali būti pareikštas:

<...>

2. bylose dėl civilinės teisės pažeidimų, delikto arba kvazidelikto – vietos, kurioje įvyko ar gali įvykti žalą sukėlęs įvykis, teismuose;

<...>“

11 Šio reglamento 28 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta:

„2. Teismas sustabdo bylos nagrinėjimą, kol įrodoma, kad atsakovas turėjo galimybę laiku gauti bylos iškėlimo arba lygiavertį dokumentą, kad galėtų pasirengti savo gynybai, arba kad buvo imtasi visų šiam tikslui pasiekti būtinų priemonių.

3. Vietoj šio straipsnio 2 dalies nuostatų taikomas [Reglamento Nr. 1393/2007] 19 straipsnis, jeigu pagal tą reglamentą bylos iškėlimo ar lygiavertį dokumentą viena valstybė narė turėjo perduoti kitai valstybei narei.“

12 Reglamento Nr. 1215/2012 45 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu teismo sprendimas nepripažįstamas, jei:

<...>

b) teismo sprendimas buvo priimtas, jei atsakovui, kuris neatvyko į teismą, laiku ir tinkamu būdu nebuvo įteiktas bylos iškėlimo arba lygiavertis dokumentas, kad jis galėtų pasirengti savo gynybai, išskyrus atvejus, kai atsakovas neužginčijo teismo sprendimo, nors turėjo galimybę tai padaryti;

<...>“

13 Šio reglamento 63 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Šiame reglamente bendrovės ar kito juridinio asmens arba fizinių ar juridinių asmenų asociacijos buveinės vieta yra ten, kur yra jų:

- a) oficiali buveinės vieta;
- b) centrinė administracija; arba
- c) pagrindinė verslo vieta.“

Ispanijos teisė

14 2000 m. sausio 7 d. *Ley 1/2000, de Enjuiciamiento Civil* (Civilinio proceso įstatymas Nr. 1/2000; BOE, Nr. 7, 2000 m. sausio 8 d.) 155 straipsnyje nustatyta:

„1. Kai šalims neatstovauja teisinis atstovas arba kai sprendžiamas klausimas dėl teismo procesinių dokumentų pirmojo įteikimo ar šaukimo atsakovui, informavimo veiksmai vykdomi išsiunčiant dokumentus bylos šalių adresais. <...>

2. Ieškovo adresas yra nurodytas ieškinyje ar prašyme pradėti procedūrą. Ieškovas kaip atsakovo dokumentų išsiuntimo adresą, kuriuo jam turi būti įteikiamas pirmasis šaukimas, taip pat nurodo vieną ar daugiau vietų, numatytų kitoje šio straipsnio dalyje. Jei ieškovas kaip dokumentų išsiuntimo adresą nurodo kelias vietas, jis turi nurodyti eiliškumą, kuriuo, jo nuomone, dokumentai gali būti sėkmingai įteikti.

<...>

3. Informavimo tikslais kaip dokumentų išsiuntimo adresus gali būti nurodomas: savivaldybės registre įrašytas arba kitais tikslais oficialiai užregistruotas adresas, o įmonių ir kitų subjektų arba asmenų, kurie verčiasi profesija, dėl kurios turi būti registruoti kaip profesinės asociacijos nariai, atveju – ir adresas, nurodytas atitinkamai oficialiame registre arba profesinių asociacijų leidiniuose. Adresu šiais tikslais taip pat gali būti laikoma nenuolatinės profesinės veiklos arba darbo vieta.

<...>

Jei prašymas adresuojamas juridiniam asmeniui, taip pat galima nurodyti bet kurio asmens, kuris yra komercinės įmonės administratorius, vadovas ar įgaliotas asmuo, arba bet kurios asociacijos, įtrauktos į oficialų registrą, valdybos pirmininko, nario ar vadovo adresą.

<...>“

15 Šio įstatymo 510 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Galutinis teismo sprendimas gali būti peržiūrimas:

<...>

4°) jei sprendimas buvo neteisėtai priimtas naudojant prievartą, smurtą ar sukčiaujant.“

Ginčas pagrindinėje byloje ir prejudiciniai klausimai

- 16 2016 m. liepos 19 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2016) 4673 dėl procedūros pagal [SESV] 101 straipsnį ir [EEE] susitarimo 53 straipsnį (Byla AT.39824 – *Sunkvežimiai*), jo santrauka paskelbta 2017 m. balandžio 6 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 108, 2017, p. 6). *Volvo* yra viena iš šio sprendimo adresatų.
- 17 Tame sprendime Komisija konstatavo, kad penkiolika sunkvežimių gamintojų, įskaitant *Volvo*, dalyvavo kartelyje, kurį sudarė vienas ir tęstinis SESV 101 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimas, susijęs su slaptais susitarimais dėl, pirma, vidutinių komercinių transporto priemonių ir sunkiasvorių krovininių transporto priemonių kainų nustatymo ir bruto kainų didinimo Europos ekonominėje erdvėje (EEE) ir, antra, išmetamųjų teršalų technologijų, reikalaujamų pagal EURO 3–6 standartus, taikymo tvarkaraščio ir išlaidų perkėlimo.
- 18 Nustatyta, kad *Volvo* pažeidimas truko nuo 1997 m. sausio 17 d. iki 2011 m. sausio 18 d.
- 19 2018 m. liepos 12 d. *Transsaqui*, kuri 2008 m. įsigijo du *Volvo* prekių ženklus pažymėtus sunkvežimius, kreipėsi į *Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Valencia* (Valensijos komercinių bylų teismas Nr. 1, Ispanija) su ieškiniu bendrovei *Volvo*, reikalaudama atlyginti žalą, kurią ji tariamai patyrė dėl šio sprendimo 16 punkte nurodytame 2016 m. liepos 19 d. sprendime konstatuoto kartelio, atitinkančią papildomas išlaidas, kurias ji įvertino 24 420,69 EUR.
- 20 Savo ieškinyje *Transsaqui* nurodė, kad *Volvo* buveinė registruota Geteborge (Švedija), ir pažymėjo, kad šaukimas į teismą turi būti įteiktas šios įmonės patronuojamosios bendrovės buveinėje Ispanijoje, t. y. *Volvo Group España SAU* (toliau – *Volvo España*), įsteigtoje Madride (Ispanija).

- 21 *Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Valencia* (Valensijos komercinių bylų teismas Nr. 1) pripažino ieškinį priimtiniu ir, norėdamas ištraukti *Volvo* į teismo procesą ir paraginti ją pateikti atsiliepimą į ieškinį, *Volvo España* registruotu buveinės adresu išsiuntė jai registruotą laišką su ieškinio ir prie jo pridėtų dokumentų kopija. Šį laišką buvo atsisakyta priimti, o prie jo buvo pridėtas ranka paliktas įrašas apie *Volvo* adresą Švedijoje.
- 22 Per šio teismo posėdį *Transsaqui* pateikė pastabas, jose *Volvo España* atsisakymą priimti *Volvo* šaukimą į teismą kvalifikavo kaip nesąžiningą vilkinimą, ir teigė, kad *Volvo España* visiškai priklauso *Volvo*, todėl jos kartu sudaro vieną įmonę, kaip tai suprantama pagal konkurencijos teisę.
- 23 2019 m. gegužės 22 d. tas teismas priėmė sprendimą, juo, remdamasis „įmonės vientisumo“ principu, sutiko, kad *Volvo* dokumentai būtų įteikti jos patronuojamosios bendrovės adresu Ispanijoje. Siekdamas įteikti šaukimą *Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Valencia* (Valensijos komercinių bylų teismas Nr. 1) išsiuntė Madrido teismams teismo bendradarbiavimo prašymą.
- 24 2019 m. rugsėjo 5 d. per Madrido teismus bandyta įteikti bendrovei *Volvo* skirtus teisinius dokumentus *Volvo España* adresu. Vis dėlto advokatas, prisistatęs *Volvo Group España* teisiniu atstovu, atsisakė juos priimti, nuroydamas, kad dokumentus reikėtų įteikti *Volvo* registruotoje buveinėje Švedijoje.
- 25 2019 m. spalio 30 d., dar kartą bandant įteikti dokumentus *Volvo España* adresu, jie buvo faktiškai įteikti asmeniui, kuris prisistatė esantis *Volvo España* teisės departamento darbuotojas.
- 26 Po kiekvieno iš šių mėginimų įteikti dokumentus *Volvo España* kreipėsi į *Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Valencia* (Valensijos komercinių bylų teismas Nr. 1) su raštu – jame išdėstė priežastis, dėl kurių nesutiko gauti *Volvo* skirto teismo šaukimo.
- 27 Rašte ji, be kita ko, teigė:
 - kadangi *Volvo España* yra nuo *Volvo* atskiras juridinis asmuo, ji nėra šios bendrovės administratorė ir neturi įgaliojimų priimti teisminių dokumentų kito subjekto vardu,
 - pagal Ispanijos proceso teisę teisminiai dokumentai *Volvo* turi būti įteikiami jos registruotoje buveinėje,
 - kai atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta (registruota buveinė) yra kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, dokumentai turi būti įteikiami pagal Reglamentą Nr. 1393/2007,
 - ieškovas negali nurodyti alternatyvaus, su atsakovu nesusijusio, adresu; toks elgesys laikytinas sukčiavimu, dėl kurio pagal Reglamento Nr. 1215/2012 45 straipsnio 1 dalies b punktą už akių priimtas sprendimas atsakovo nenaudai gali būti nepripažintas kitoje valstybėje narėje.
- 28 Manydamas, kad teisminiai dokumentai *Volvo* buvo tinkamai įteikti ir kad ši bendrovė per nustatytą terminą neatvyko į bylos nagrinėjimą, *Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Valencia* (Valensijos komercinių bylų teismas Nr. 1) pripažino ją neatvykusia į teismo posėdį ir pakvietė šalis į Ispanijos proceso teisėje numatytą preliminarų posėdį, kad būtų paaiškintos ginčo aplinkybės ir pateikti įrodymai. Šis teismas bandė įteikti *Volvo* šį sprendimą *Volvo España* adresu, tačiau pastaroji dar kartą atsisakė jį priimti, teigdama, kad *Volvo* registruota buveinė yra Švedijoje.

- 29 2020 m. vasario 26 d. tas teismas priėmė sprendimą, juo patenkino *Transsaqui* reikalavimą ir priteisė iš *Volvo* 24 420,69 EUR žalos atlyginimą kartu su teisės aktuose nustatytais palūkanomis, skaičiuojamomis nuo sunkvežimių įsigijimo dienos, taip pat bylinėjimosi išlaidas (toliau – 2020 m. vasario 26 d. sprendimas).
- 30 Šis teismo sprendimas *Volvo* buvo įteiktas registruotu laišku su gavimo patvirtinimu, išsiųstu *Volvo España* adresu, ir ši jį priėmė 2020 m. kovo 10 d. Vis dėlto *Volvo España* nusiuntė *Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Valencia* (Valensijos komercinių bylų teismas Nr. 1) raštą – jame ginčijo tai, kad sprendimas *Volvo* buvo tinkamai įteiktas, ir pakartojo anksčiau pateiktus argumentus.
- 31 *Transsaqui* paprašė šio teismo nustatyti iš *Volvo* priteistų bylinėjimosi išlaidų dydį. Tas teismas, nusprendęs, kad jo 2020 m. vasario 26 d. sprendimas tapo galutinis, nustatė bylinėjimosi išlaidas.
- 32 *Volvo España* adresu išsiųstu registruotu laišku su gavimo patvirtinimu *Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Valencia* (Valensijos komercinių bylų teismas Nr. 1) pakvietė *Volvo* dalyvauti teismo posėdyje dėl bylinėjimosi išlaidų nustatymo, kad ši galėtų užginčyti nustatytas išlaidas. Šis registruotas laiškas buvo įteiktas asmeniui, kuris buvo šiuo adresu ir pasirašė gavimo patvirtinimą.
- 33 Po kelių dienų *Volvo España* nusiuntė šiam teismui raštą, jame dėl anksčiau nurodytų priežasčių ginčijo tai, kad apie iš *Volvo* priteistų bylinėjimosi išlaidų nustatymą buvo pranešta tinkamai.
- 34 Atsižvelgdamas į tai, kad *Volvo* per įstatyme nustatytą terminą neginčijo bylinėjimosi išlaidų *Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Valencia* (Valensijos komercinių bylų teismas Nr. 1) priėmė sprendimą, patvirtinantį jų dydį – 8 310,64 EUR. Apie šį sprendimą *Volvo* buvo pranešta registruotu laišku su gavimo patvirtinimu, išsiųstu *Volvo España* adresu, kur asmuo, buvęs šiuo adresu, jį priėmė ir pasirašė gavimo patvirtinimą. Vėliau *Volvo España* nusiuntė šiam teismui raštą, jame paneigė, kad *Volvo* buvo tinkamai pranešta apie minėtą sprendimą.
- 35 Tas teismas patenkino *Transsaqui* prašymą vykdyti 2020 m. vasario 26 d. sprendimą ir pareikalavo *Volvo* per dešimt dienų deklaruoti jai priklausantį turtą ir teises, siekiant juos areštuoti. Šiuo tikslu priimti sprendimai 2021 m. kovo 17 d. buvo įteikti *Volvo España* registruotoje buveinėje.
- 36 2021 m. birželio 15 d. *Volvo*, remdamasi Civilinio proceso įstatymo Nr. 1/2000 510 straipsnio 1 dalies 4 punktu, kreipėsi į *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusi teismą, su prašymu peržiūrėti įsiteisėjusį 2020 m. vasario 26 d. sprendimą. Grįsdama savo prašymą *Volvo* teigė, kad *Transsaqui* šį sprendimą gavo apgaulės būdu. Ji pridūrė netiesiogiai sužinojusi apie minėto teismo sprendimo egzistavimą, kai 2021 m. kovo 17 d. *Volvo España* adresu buvo įteikti sprendimai, kuriais nurodyta jį vykdyti.
- 37 Savo ruožtu *Transsaqui* teigia, kad *Volvo* veikė nesąžiningai, nes pasirinko piktavališką procesinę strategiją, kurios tikslas buvo priversti ją, kaip ir daugelį kitų panašioje situacijoje atsidūrusių ieškovių, atsiimti ieškinį. Ji taip pat nurodo, kad *Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Valencia* (Valensijos komercinių bylų teismas Nr. 1) sutiko, kad šaukimas į teismą ir pranešimai *Volvo* būtų įteikiami *Volvo España* adresu dėl proceso ekonomijos ir laikantis „įmonės vientisumo“ principo. Be to, *Volvo España* atsisakymas, motyvuojant tuo, kad ji ir *Volvo* yra atskiri juridiniai asmenys, yra nepagrįstas, nes šios dvi bendrovės pagal konkurencijos teisę kartu sudaro vieną ir tą pačią įmonę.

- 38 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris remiasi prielaida, kad aplinkybė, jog patronuojančioji bendrovė ir jos patronuojamoji bendrovė sudaro vieną ekonominį vienetą, galėtų pateisinti tai, kad pirmajai bendrovei skirti dokumentai galėtų būti įteikti antrajai bendrovei, iš esmės klausia, ar Chartijos 47 straipsnis, siejamas su SESV 101 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama šaukimą atvykti į valstybės narės teismą, skirtą kitoje valstybėje narėje registruotą buveinę turinčiai patronuojančiajai bendrovei, įteikti jos patronuojamosios bendrovės, esančios valstybėje narėje, kurioje pareikštas ieškinys, adresu, kai ši patronuojamoji bendrovė nenurodo jokios aplinkybės, paneigiančios tai, kad šios dvi bendrovės sudaro vieną įmonę pagal konkurencijos teisę.
- 39 To teismo teigimu, viena vertus, tokiomis aplinkybėmis reikalavimas, kad dokumentai būtų įteikti patronuojančiosios bendrovės registruotoje buveinėje, sukeltų didelių vertimo išlaidų, kurios galėtų apsunkinti ar sudaryti kliūtis nuo konkurencijos teisės pažeidimų nukentėjusiems asmenims pasinaudoti teise į veiksmingą teisminę gynybą ir labai pakenkti SESV 101 straipsnio veiksmingumui, nes tai galėtų atgrasyti daugelį nukentėjusių asmenų nuo žalos atlyginimo reikalavimo.
- 40 Kai reikalaujamos atlyginti žalos suma yra nedidelė, o ieškovė yra maža ar vidutinė įmonė, tokios išlaidos gali būti rimta kliūtis teisei į veiksmingą teisminę gynybą. Juo labiau tai galioja tais atvejais, kai, kaip yra Ispanijoje, atitinkamos valstybės narės proceso teisėje numatyta, kad, jei prašymas patenkinamas iš dalies, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir pusę bendrų išlaidų.
- 41 Kita vertus, pareiga įteikti teisinius dokumentus kitoje valstybėje narėje lemtų terminų pailgėjimą, kuris būtų pateisinamas tik tuo atveju, jei įteikimas valstybėje narėje, kurioje vyksta teismo procesas, esančiu adresu trukdytų atsakovui veiksmingai susipažinti su ginču, atsižvelgiant į bylos aplinkybes.
- 42 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas priduria, kad būtų paradoksalu, jei nuo konkurencijos teisės pažeidimo nukentėjęs asmuo galėtų pareikšti ieškinį patronuojamajai bendrovei ir ši galėtų būti nubausta už patronuojančiosios bendrovės elgesį, o patronuojamajai bendrovei negalėtų būti įteiktas teismo šaukimas arba teisminiai dokumentai, tiesiogiai skirti patronuojančiajai bendrovei, su kuria ji sudaro vieną ir tą pačią įmonę pagal konkurencijos teisę.
- 43 Net darydamas prielaidą, kad teismo šaukimo įteikimas patronuojančiajai bendrovei jos patronuojamosios bendrovės buveinės adresu valstybėje narėje, kurioje nagrinėjama byla, atitinka Chartijos 47 straipsnyje užtikrinamos teisės į veiksmingą teisinę gynybą, kuria naudojasi ir atsakovas, reikalavimus, šis teismas pažymi, kad pagal Chartijos 53 straipsnį jokia Chartijos nuostata neturi būti aiškinama kaip ribojanti ar neigiamai veikianti žmogaus teises ir pagrindines laisves, kurias atitinkamoje taikymo srityje pripažįsta valstybių narių konstitucijos. Kitose bylose, susijusiose su sunkvežimių, kurie taip pat nukentėjo nuo šio sprendimo 17 punkte nurodyto kartelio, pirkėjų ieškiniais dėl žalos atlyginimo, *Tribunal Constitucional* (Konstitucinis Teismas, Ispanija), gavęs patronuojančiosios bendrovės ieškinį, kuriai nepavyko pasiekti, kad būtų panaikinta procedūra, per kurią jai skirti teisminiai dokumentai buvo įteikti jos patronuojamajai bendrovei, nusprendė, kad buvo pažeistos Ispanijos Konstitucijoje atsakovei pripažintos pagrindinės teisės ir laisvės.
- 44 Taigi pagal Chartijos 53 straipsnį gali būti draudžiama, kad teismo šaukimas, skirtas patronuojančiajai bendrovei, tačiau įteiktas jos patronuojamosios bendrovės adresu, būtų laikomas tinkamai įteiktu šiai patronuojančiajai bendrovei, nors patronuojančioji bendrovė ir jos patronuojamoji bendrovė sudaro vieną ekonominį vienetą. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį

sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar toks Chartijos 53 straipsnio aiškinimas gali sukurti, ar ne didelių kliūčių nuo kartelio nukentėjusio asmens teisei į veiksmingą teisminę gynybą, taip pat SESV 101 straipsnio veiksmingumui.

45 Šiomis aplinkybėmis *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar šiame sprendime aprašyto ginčo dėl sunkvežimių gamintojų kartelio aplinkybėmis [Chartijos] 47 straipsnis, siejamas su SESV 101 straipsniu, gali būti aiškinamas taip, kad patronuojančiajai bendrovei, kuriai pareikštas ieškinys dėl žalos, padarytos konkurenciją ribojančiais veiksmais, atlyginimo, teisminiai dokumentai turi būti laikomi tinkamai įteiktais, jeigu jie buvo įteikti (arba bandyta juos įteikti) patronuojamosios bendrovės, kurios buveinė yra valstybėje, kur vyksta teismo procesas, adresu, o patronuojančioji bendrovė, kurios buveinė yra kitoje valstybėje narėje, neatvyko į teismo procesą ir nagrinėjimas vyko už akių?
2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar toks Chartijos 47 straipsnio aiškinimas yra suderinamas su Chartijos 53 straipsniu, atsižvelgiant į *Tribunal Constitucional* [(Konstitucinis Teismas)] praktiką dėl teisminių dokumentų įteikimo patronuojančiosioms bendrovėms, kurių buveinė sunkvežimių gamintojų karteliniuose ginčiuose yra kitoje valstybėje narėje?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 46 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Chartijos 47 straipsnis, siejamas su SESV 101 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad teisminiai dokumentai laikytini tinkamai įteiktais patronuojančiajai bendrovei, kuriai pareikštas ieškinys dėl žalos, padarytos konkurencijos teisės pažeidimu, atlyginimo, jei dokumentas dėl bylos iškėlimo buvo įteiktas jos patronuojamosios bendrovės, turinčios registruotą buveinę valstybėje narėje, kurioje pareikštas ieškinys ir su kuria ji sudaro ekonominį vienetą, adresu.
- 47 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui visų pirma kyla klausimas, ar, atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnyje garantuojamą teisę į veiksmingą teisinę gynybą, aplinkybė, kad aiškinant SESV 101 straipsnio 1 dalį buvo konstatuota, jog patronuojančioji bendrovė ir viena iš jos patronuojamųjų bendrovių, kurios registruota buveinė yra kitoje valstybėje narėje, klostantis faktinėms aplinkybėms sudarė vieną ir tą patį ekonominį vienetą, galėtų pateisinti tai, kad dokumentai, skirti pirmajai bendrovei, būtų įteikti antrosios bendrovės buveinės adresu, siekiant sumažinti ieškovės parengtų teisminių dokumentų vertimo ir įteikimo išlaidas, taip pat išvengti procesinių terminų pailgėjimo.
- 48 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas, žinoma, yra nusprendęs, kad nagrinėjant ieškinį dėl žalos atlyginimo, grindžiamą tuo, kad buvo padarytas Komisijos sprendime konstatuotas SESV 101 straipsnio 1 dalies pažeidimas, teisės subjektas, kuris tame sprendime nenurodytas kaip konkurencijos teisės pažeidėjas, vis dėlto gali būti pripažintas atsakingu remiantis šiuo pagrindu dėl kito teisės subjekto padaryto pažeidimo, jei abu šie asmenys priklauso tam pačiam ekonominiam vienetui, taigi sudaro pažeidimą padariusią įmonę, kaip ji suprantama pagal SESV 101 straipsnį (2021 m. spalio 6 d. Sprendimo *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 48 punktas).

- 49 Vis dėlto, pirma, nors sąvoka „įmonė“ ir atitinkamai sąvoka „ekonominis vienetas“ teisiniu požiūriu lemia solidarią subjektų, kurie pažeidimo darymo momentu sudaro ekonominį vienetą, atsakomybę, tokia įmonė neturi savarankiško teisinio subjektiškumo, nepriklausomo nuo ją sudarančių teisės subjektų, todėl nuo atitinkamų antikoncepcinių veiksmų nukentėjęs subjektas negali pareikšti ieškinio dėl žalos atlyginimo pačiai įmonei, bet būtinai turi pareikšti tą ieškinį vienam iš ją sudarančių teisės subjektų (šiuo klausimu žr. 2021 m. spalio 6 d. Sprendimo *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 44 ir 51 punktus).
- 50 Antra, net jei patronuojamoji bendrovė su savo patronuojančiąja bendrove sudarytų vieną ir tą patį ekonominį vienetą, kaip tai suprantama pagal materialinę konkurencijos teisę, tai nereiškia, kad patronuojamąją bendrovę patronuojančioji bendrovė aiškiai įgaliojo ar paskyrė asmeniu, įgaliotu jos vardu priimti jai skirtus teisinius dokumentus. Toks įgaliojimas negali būti preziumuojamas, nes priešingu atveju kyla rizika, kad bus pažeista patronuojančiosios bendrovės teisė į gynybą.
- 51 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad realaus ir veiksmingo dokumentų gavimo užtikrinimas, t. y. jų įteikimas atsakovui, ir pakankamo laiko pasiruošti gynybai suteikimas patenka į reikalavimą paisyti Chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisminę gynybą (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 2 d. Sprendimo *Henderson*, C-354/15, EU:C:2017:157, 72 punktą ir 2019 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Centraal Justitieel Incassobureau (Finansinių baudų pripažinimas ir vykdymas)*, C-671/18, EU:C:2019:1054, 39 punktą).
- 52 Taigi, kai, kaip yra pagrindinėje byloje, nuo kartelio, kuriame dalyvauja ekonominis vienetas, sudarytas iš patronuojančiosios bendrovės ir vienos ar kelių jos patronuojamųjų bendrovių, tariamai nukentėjęs asmuo pasirenka pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo šiai patronuojančiajai bendrovei, o ne, kaip iš principo buvo galima, vienai iš jos patronuojamųjų bendrovių, įsteigtai valstybėje narėje, kurioje gyvena (turi registruotą buveinę) šis nukentėjęsysis, vėliau šis nukentėjęsysis negali remtis argumentu, kad egzistuoja toks vienetas, kad įteiktų šiai patronuojančiajai bendrovei skirtus teisinius dokumentus šios patronuojamosios bendrovės adresu.
- 53 Nepaisant prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo abejonių, nei Chartijos 47 straipsniu, kuriame įtvirtinta tariamai nuo kartelio nukentėjusio asmens teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, nei SESV 101 straipsnio 1 dalies veiksmingumu negalima pateisinti kitokio problemos sprendimo, net jei dėl pareigos įteikti teisinius dokumentus kitoje valstybėje narėje tariamai nukentėjęs asmenys patirtų papildomų suvaržymų.
- 54 Šiuo klausimu, pirma, reikia pažymėti, kad nors nuo Sąjungos teisės pažeidimo tariamai nukentėję asmenys gali remtis Chartijos 47 straipsnyje garantuojama teise į teisingą bylos nagrinėjimą, šia teise taip pat saugomas atsakovas, įskaitant atvejus, kai anksčiau buvo konstatuota, kad jis pažeidė SESV 101 straipsnio 1 dalį. Priešingai nei pagal pastarąją nuostatą, taikomą įmonėms, Chartijos 47 straipsnyje garantuojama teisė į teisingą bylos nagrinėjimą atskirai saugo kiekvieną juridinį asmenį. Taigi su konkurencija susijusiems ginčams taikomos iš šio straipsnio kylantios procesinės garantijos, pagal kurias reikalaujama, kad asmeniui skirti teisiniai dokumentai būtų jam realiai ir veiksmingai įteikti.

- 55 Antra, Sąjungos teisės aktų leidėjas priėmė kelis teisės aktus, kurie taikomi tarpvalstybinėms civilinėms ir komercinėms byloms, be kita ko, reglamentus Nr. 1215/2012 ir Nr. 1393/2007, kuriais siekiama palengvinti laisvą teismo sprendimų judėjimą ir pagerinti teisminių ir neteisminių dokumentų perdavimą tarp valstybių narių įteikimo tikslais, taip sudarant palankesnes sąlygas kreiptis į teismą.
- 56 Viena vertus, Reglamento Nr. 1215/2012 4 straipsnyje numatyta, kad paprastai asmenims, kurių nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, ieškiniai turi būti pareiškiama tos valstybės narės teismuose, neatsižvelgiant į šių asmenų pilietybę. Nukrypstant nuo šios taisyklės, šio reglamento 7 straipsnio 2 punkte nustatyta, kad asmeniui, kurio nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, ieškinys kitoje valstybėje narėje bylose dėl civilinės teisės pažeidimų, delikto arba kvazidelikto gali būti pareikštas vietos, kurioje įvyko ar gali įvykti žalą sukėlus įvykis, teismuose. Šio reglamento 63 straipsnyje nurodyta, kad taikant šį reglamentą bendrovės arba juridinio asmens buveinė yra ten, kur yra jo oficiali buveinės vieta, centrinė administracija arba pagrindinė verslo vieta.
- 57 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad pagrindinėje byloje ieškovė pirmojoje instancijoje, t. y. tariamai nuo antikonkurencinių veiksmų nukentėjęs asmuo, rėmėsi Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 2 punktu, kad pareikštų ieškinį dėl žalos atlyginimo vietos, kurioje įvyko žalą sukėlus įvykis, teisme, t. y. Ispanijos teisme, nors atsakovės buveinės vieta, kaip ji suprantama pagal minėto reglamento 63 straipsnį, yra Švedijoje, kur yra jos registruota buveinė. Taigi pagal šį reglamentą ieškovė galėjo pasinaudoti palengvinta galimybe kreiptis į teismą.
- 58 Kita vertus, Reglamente Nr. 1393/2007 įtvirtintos taisyklės, reglamentuojančios teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose perdavimo ir įteikimo tvarką. Pagal šio reglamento 1 straipsnio 1 dalį šis reglamentas taikomas, kai dokumentas turi būti perduodamas iš vienos valstybės narės į kitą, kad būtų joje įteiktas, siekiant palengvinti tokių perdavimą ir taip užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, kaip nurodyta jo 2 ir 11 konstatuojamosiose dalyse.
- 59 Konkrečiai kalbant, iš kartu aiškinamų Reglamento Nr. 1393/2007 1 straipsnio 2 dalies ir 8 konstatuojamosios dalies matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas numatė tik dvi aplinkybes, kurioms esant teismo dokumento įteikimas valstybėse narėse nepatenka į jo taikymo sritį, t. y. pirma, kai nežinomas gavėjo nuolatinės ar įprastinės gyvenamosios vietos adresas, ir, antra, kai teismo proceso vietos valstybėje gavėjas paskyrė įgaliotą atstovą (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 24 punktą).
- 60 Kitais atvejais, kai teismo dokumento adresato nuolatinė gyvenamoji vieta (registruota buveinė) yra kitoje valstybėje narėje, šio dokumento įteikimas neišvengiamai patenka į Reglamento Nr. 1393/2007 taikymo sritį, todėl, vadovaujantis šio reglamento 1 straipsnio 1 dalimi, jis turi būti vykdomas šiame reglamente numatyta tvarka (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 25 punktą).
- 61 Nagrinėjamu atveju, kadangi, kaip pažymėta šio sprendimo 57 punkte, teisminių dokumentų adresato buveinė yra Švedijoje, o teismo procesas vyksta Ispanijoje, tokie dokumentai turėjo būti perduoti iš vienos valstybės narės į kitą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1393/2007 1 straipsnio 1 dalį. Be to, su sąlyga, kad tai patikrins prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija nepriskiriama prie šio sprendimo 59 punkte nurodytų atvejų, todėl taikytina Reglamente Nr. 1393/2007 numatyta teisminių dokumentų įteikimo tarp valstybių narių tvarka.

- 62 Įvairios Reglamento Nr. 1393/2007 nuostatos aiškiai skirtos suderinti teisminių dokumentų perdavimo efektyvumui ir spartai su reikalavimu užtikrinti tinkamą gavėjų teisę į gynybą numatant, be kita ko, šių dokumentų realaus ir tikro gavimo garantiją (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 36 punktą).
- 63 Taigi, kalbant apie išlaidas, patirtas dėl teismo dokumento įteikimo valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi, reikia pažymėti, kad pagal Reglamento Nr. 1393/2007 16 konstatuojamąją dalį ir 11 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, siekiant palengvinti galimybę kreiptis į teismą, šios išlaidos turi atitikti vienkartinę fiksuotą mokestį, kurį iš anksto nustato ta valstybė narė, atsižvelgdama į proporcingumo ir nediskriminavimo principus.
- 64 Kalbant apie galimas vertimo išlaidas prieš dokumento perdavimą, iš šio reglamento 5 straipsnio 2 dalies matyti, kad jas padengia ieškovas. Be to, pagal to reglamento 5 ir 8 straipsnius, siejamus su jo 12 konstatuojamąja dalimi, adresatas gali atsisakyti priimti įteiktą dokumentą, jeigu jis nėra parengtas nei jam suprantama kalba, nei vietos, kurioje turi būti įteiktas dokumentas, oficialiąja kalba ar viena iš oficialiųjų kalbų.
- 65 Vis dėlto pagal Reglamentą Nr. 1393/2007 nereikalaujama, kad visais atvejais būtų atliktas įteikiamo dokumento vertimas, nes, kaip matyti iš šio reglamento 8 straipsnio, dokumento adresatas gali atsisakyti jį priimti tik tuo atveju, jeigu jis nėra parengtas kalba, kurią jis supranta, arba valstybės narės, į kurią kreipiamasi, oficialiąja kalba. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nurodė, kad, kai prie atitinkamo dokumento pridėti įrodomieji dokumentai, surašyti ne valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kalba arba adresatui suprantama perduodančios valstybės narės kalba, adresatas negali atsisakyti priimti šį dokumentą, jeigu jis suteikia adresatui galimybę pasinaudoti teisėmis perduodančios valstybės narės teisminėje procedūroje ir jei šie priedai atlieka vien patvirtinamąją funkciją ir nėra būtini reikalavimo dalykui ir pagrindui suprasti (šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Weiss und Partner*, C-14/07, EU:C:2008:264, 78 punktą).
- 66 Be to, tai, kad ieškovas padengia vertimo išlaidas, neturi įtakos galimam vėlesniam teismo ar kompetentingos institucijos sprendimui dėl su procesu susijusių išlaidų paskirstymo tvarkos.
- 67 Maža to, tiek, kiek prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo abejonės dėl to, kad pagal nacionalines bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisykles ieškovas gali susigrąžinti bylinėjimosi išlaidas, kurių patyrė pareikšdamas ieškinį, tik tuo atveju, jei ieškinys visiškai patenkinamas, yra susijusios su klausimu, ar tai, kad nuo antikonkurencinių veiksmų tariamai nukentėjusiam asmeniui neįmanoma įteikti patronuojančiajai bendrovei skirtų teisminių dokumentų jos patronuojamosios bendrovės adresu, kurios buveinė yra toje pačioje teritorijoje kaip ir tas nukentėjęs asmuo, pažeidžia pagal Chartijos 47 straipsnį garantuojamą tokio asmens teisę į teisingą bylos nagrinėjimą ar net SESV 101 straipsnio veiksmingumą dėl teisminių dokumentų vertimo ir įteikimo išlaidų, reikia pažymėti, kad galimas šių nacionalinių taisyklių, susijusių tik su bylinėjimosi išlaidomis, nesuderinamumas su Sąjungos teise savaime negali lemti teisminių dokumentų įteikimą reglamentuojančių nuostatų netaikymo.
- 68 Be to, kiek tai susiję su ieškiniu pareiškimo terminų pailgėjimu, tiesa, kad Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje įtvirtinta kiekvieno asmens teisė į tai, kad jo byla per kiek įmanoma trumpesnį laiką būtų išnagrinėta viešai ir teisingai. Vis dėlto net darant prielaidą, kad, nepaisant Reglamento Nr. 1393/2007, pareiga įteikti teisminius dokumentus kitoje valstybėje narėje gali reikšmingai pailginti procesinius terminus, toks pailgėjimas savaime nereiškia šios nuostatos pažeidimo, nes bylos išnagrinėjimo termino protingumą reikia vertinti pagal kiekvienos bylos aplinkybes (šiuo

klausimu žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland / Komisija*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 181 punktą) ir atitinkamai prireikus atsižvelgiant į tarpvalstybinį ginčo pobūdį.

- 69 Trečia, Teisingumo Teismas SESV 101 straipsnio 1 dalį išaiškino taip, kad tuo atveju, kai patronuojančioji bendrovė ir jos patronuojamoji bendrovė sudaro vieną ekonominę vienetą, nuo šios įmonės antikonkurencinių veiksmų nukentėjęs asmuo gali pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo arba patronuojančiajai bendrovei, kuriai Komisija sprendimu skyrė sankciją už šiuos veiksmus, arba jos patronuojamajai bendrovei, net jei šiai bendrovei tas sprendimas neskirtas (šiuo klausimu žr. 2021 m. spalio 6 d. Sprendimo *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, 51 punktą). Vadinasi, nuo tokių veiksmų tariamai nukentėjęs asmuo, norintis pasinaudoti iš 101 straipsnio 1 dalies kylančiomis teisėmis, iš esmės galėtų pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo patronuojamajai bendrovei, kurios registruota buveinė yra teismo, į kurį kreiptasi, valstybėje narėje, o tai leistų jam išvengti galimų teisminių dokumentų vertimo ar įteikimo kitoje valstybėje narėje išlaidų.
- 70 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Chartijos 47 straipsnis ir SESV 101 straipsnis, siejami su Reglamentu Nr. 1393/2007, turi būti aiškinami taip, kad teisminiai procesiniai dokumentai nelaikytini tinkamai įteiktais patronuojančiajai bendrovei, kuriai pareikštas ieškinys dėl žalos, padarytos konkurencijos teisės pažeidimu, atlyginimo, jei dokumentas dėl bylos iškėlimo buvo įteiktas jos patronuojamosios bendrovės, turinčios registruotą buveinę valstybėje narėje, kurioje pareikštas ieškinys, adresu, net jei patronuojančioji bendrovė su šia patronuojamąja bendrove sudaro ekonominę vienetą.

Dėl antrojo klausimo

- 71 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar, teigiamai atsakius į pirmąjį klausimą, Chartijos 53 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį valstybei narei leidžiama reikalauti, kad bylos iškėlimo dokumentas būtų įteiktas bendrovės, kuriai jis yra skirtas, registruotos buveinės adresu, o ne jos patronuojamosios bendrovės adresu.
- 72 Kaip matyti iš antrojo klausimo formuluotės, jis pateikiamas tik tuo atveju, jei Teisingumo Teismas į pirmąjį klausimą atsakytų teigiamai.
- 73 Kaip nuspręsta šio sprendimo 70 punkte, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti neigiamai.
- 74 Taigi atsižvelgiant į atsakymą, pateiktą į pirmąjį klausimą, nereikia atsakyti į antrąjį klausimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 75 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis ir SESV 101 straipsnis, siejami su 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu Nr. 1393/2007 (EB) dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse („dokumentų įteikimas“) ir panaikinančiu Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000, turi būti aiškinami taip, kad teisminiai procesiniai dokumentai nelaikytini tinkamai įteiktai patronuojančiajai bendrovei, kuriai pareikštas ieškinys dėl žalos, padarytos konkurencijos teisės pažeidimu, atlyginimo, jei dokumentas dėl bylos iškėlimo buvo įteiktas jos patronuojamosios bendrovės, turinčios registruotą buveinę valstybėje narėje, kurioje pareikštas ieškinys, adresu, net jei patronuojančioji bendrovė su šia patronuojamąja bendrove sudaro ekonominį vienetą.

Parašai.